

Tina Frausing er fast passager på »Danmarks-flyveren« mellem Kastrup og Søndre Strømfjord. Det bider i hende, hver gang hun forlader Nuuk, sin mor og tætheden til det hav, som har præget hele hendes opvækst.

I split mellem Grønland og Nørrebro

På søndag indfører Grønland selvstyre efter 30 år med hjemmestyre. En helt naturlig udvikling mener Tina Frausing, der har levet det meste af sit liv i Grønland og er generalsekretær for Foreningen Grønlandske Børn

AF CHRISTEL LÜTTICHAU
FOTO: GREGERS HEERING

»Det er svært at undvære naturen og havet, men naturen er ikke hverdagen, og Nuuk er for lille for mig,« siger Tina Frausing, generalsekretær for Foreningen Grønlandske Børn og nu nørrebroer fra Fælledvej, mens hendes karakteristiske, skæve grønlandske øjne bliver til små sprækker, ryggen endnu mere ret, og smilet vokser helt op til ørerne, da hun bliver fotograferet foran det smukke gule træhus i Nuuks kolonihavn.

Tina Frausing er her for at følge foreningens projekter i byen og for at finde et kontor, for der er behov for at have en base i Nuuk. Et sted hvor de børn, foreningen arbejder med, kan mødes, og hvor foreningens tre grønlandske ansatte kan være sammen med dem.

Mens hun er her, har hun besluttet at købe sit barndoms-hjem sammen med sin bror, der er arkitekt og bor i Nuuk. Hun vil holde fast i sine rødder og give sine tre børn, Bibi, 25 år, Martin på 15 år og Mads 14 år, mulighed for et sted at vende tilbage til.

Tina Frausing er vild med sit land, og huset, et af havnens ældste, er fyldt med minder om barndommen i Grønland. En barndom som også har medvirket til, at hun i dag står i spidsen for en række projekter rettet mod de grønlandske børn, som har brug for støtte for at komme videre i deres liv.

Hun er ikke en »moder jord-type«, men arbejder med hjertet, siger hun, og det tager da også lidt tid, før hun lægger frakkekraven ned, får hænderne op af lommerne og begynder at fortælle med hele kroppen.

»Vi levede på vandet, og om

sommeren sejlede vi ind i fjorden her ved Nuuk og boede i telt i syv uger, mens vi gik på jagt efter rensdyr, harer eller fugle og fiskede ørred fra båden. Fryseren skulle fyldes op, og når min far havde skudt, skulle vi hjælpe med at slæbe,« fortæller Tina Frausing, der også mindes bærplukningen i de blomstrende fjelde.

Her vrimler stadig med sortebær og blåbær om sommeren, og de bliver brugt i kager og tærter til kaffemik – grønlanderne elsker kaffe og kager, og familieturene er stadig faste programpunkter i sommerferien, hvor hele familien mødes på yndlingsstederne inde i fjorden.

Modtog lillebrorpris

Tina Frausing modtog Børnehjælpsdagens lillebrorpris i april for projektet »Et godt liv i Danmark«, der er med til at sikre, at grønlandske børn og unge, der flytter til Danmark, integreres bedst muligt i samfundet. Det er hårdt at skulle flytte fra sin familie og den storslåede natur, som har så stor en plads i deres hjertes, og som har givet dem så mange oplevelser og nærvær under deres opvækst.

Tina Frausing far, der døde for mange år siden, var

dansk ingeniør fra Frederiksberg og kom til Nuuk i 1950'erne, hvor han forelskede sig i grønlandske Maria; en meget aktiv og smuk dame, som etablerede Røde Kors i Grønland, og som via sit virke i kommunalbestyrelsen havde et dybt samfundsmæssigt engagement. Hun var en årgang borgmester i Nuuk og plejemor for børn, der havde akut brug for hjælp, og som derfor var en del af Tina Frausing's hjem, fra hun var helt lille.

I dag er Maria 76 år, hun har stadig motorbåd i baghaven, men i dag er det er Tina Frausing, der er engageret i at skabe en bedre tilværelse for de grønlandske børn.

Tina Frausing kører os rundt i byen og viser os Nuuks for- og bagsider. Fra de smukke gamle bygninger på kolonihavnen, grundlæggeren Hans Egedes hus og mindesmærke, til usle, meget lange lejlighedsbyggerier med små kasseformede altaner.

En af skolerne, vi skal besøge, Kangillinnuguit-skolen, ligger i den moderne del af Nuuk, og her møder vi niende klasserne i sneen. En broget forsamling af lyst hår og blå øjne, sort hår og sorte øjne, høje, lave, tynde og kraftige, generte og udadvendte i jeans og hættetrøjer og med undersøgende øjne.

Tina Frausing har inviteret os med til rollespil om børns rettigheder, jævnfør FN's Børnekonvention fra 1989. Børnekonventionen er verdens lov for de 0-18 årige. Den er global, fordi den handler om alle verdens børn, og den er lokal, fordi den handler om hvert enkelt barn.

»Det er vores erfaring, at børn har lettere ved at gå ind i konflikter, når de ikke er sig selv, så de får et skilt om halsen med et nyt navn og en ny alder, og det giver en frihed til at handle ud over deres normale handlingsmønstre.«

Børn har rettigheder

»Det er nødvendigt at lære børn, at de har rettigheder og ikke skal finde sig i at blive råbt af, slået, krænket eller tvunget ind i situationer, som de ikke bryder sig om. Far og mor kan være presset socialt, der kan være alkohol indblandet, og det skaber spændinger og gør det nødvendigt at vide, at der er en vej ud, og den vej er det vores opgave at vise dem,« siger Tina Frausing.

28 år i Grønland – som barn, voksen og som mor – gør, at Tina Frausing ved, hvad hun taler om. Fra hun var helt lille i det gule hus på havnen, vænnede hun sig til, at venner og bekendtes

børn overnattede og blev et par dage, indtil forholdene på deres egen hjemmebane var på plads igen. Det kunne være druk, vold eller andre voldsomme hændelser, som gjorde, at de søgte væk og bankede på hos Maria på havnen.

»Dengang hjalp man og var åbne. Man tilgav og kunne godt feste sammen igen ugen efter at have oplevet konsekvenserne af alkohol og uansvarlighed. Min mor bar ikke nag. Jeg har oplevet, at familiemønstret har ændret sig. Jeg var meget tæt med mine mange fætre og kusiner dengang, men senere blev man mere individualister og ikke nær så opmærksom på hinandens problemer og behov i storfamilien. Dørene bliver ikke åbnet med samme selvfølgelighed i dag, selvom børnene er på gaden i natte-timerne. Og ingen spørger, hvorfor de ikke er der hjemme,« siger hun.

Tina Frausing blev mor første gang som 20-årig og fik sit første ønskebarn, Bibi, med sin daværende grønlandske kæreste. Kort tid efter flyttede hun til Danmark, men kom tilbage igen og fik arbejde i hjemmestyret og senere på Hotel Hans Egede, hvor hun mødte sin nuværende mand, Peer.

Bibi kom med tilbage til

Grønland, men valgte som voksen at bo i Danmark og er nu på barsel med sit første barn, Madeleine, Tina Frausing's barnebarn, en yndig lille pige på ni måneder, som er med på foto i tasken.

Flyttede tilbage

Siden fik Tina Frausing to drenge, og for 10 år siden besluttede hun og Peer at flytte op til Grønland med drengene, Mads og Martin, primært fordi Tina Frausing gerne ville have, at de lærte mere om hendes barndomsland, kom med ud i naturen og oplevede den storhed, som betyder så meget for hende selv. Men opholdet blev ikke problemløst.

»Vores søn Martin, der dengang var fem, blev mobbet. Måske fordi han er så dansk at se på med sit lyse hår og blå øjne. Han blev en kriger, for han tog kampen op og brugte al sin energi på at skabe alliancer og kæmpe. Der er store problemer med mobning i Grønland både mellem grønlænderne

internt og mellem danskere og grønlændere, og lærerne har ikke været opmærksomme på det. Vi skal mobningens til livs, og lærerne skal lære at tackle mobberne,« siger hun.

»50 pct. af eleverne forlader skolen i niende klasse, og det vil vi gerne være med til at ændre. Men det kræver, at eleverne får nogle rollemodeller, og det kan mentorerne, som vi uddanner, være med til give dem. Det er sygeplejersker, lærerstuderende, en enkel har været på amerikansk highschool, en er kontoruddannet.«

»Vi oplever stor søgning til vores mentoraftener, vi har det sjovt, og gradvis sætter vi fokus på fremtid og uddannelse. Men første mål er trykthed, børnene skal turde åbne sig. For hinanden og for os,« forklarer Tina Frausing, mens det vælter ind med hættetrøjer, fnis og nysgerrige blikke.

Tømrer, kok og stewardesse går igen på karriereønskelisten. Men der er også en, der gerne vil være bilva-

Blå Bog Tina Frausing

Født 26 juni 1963 i Nuuk

Gift med Peer Frausing, kok og food and beverage manager
Tre børn: Mads 14 år, Martin 15 år og Bibi 26 år.

2007 Generalsekretær, Foreningen Grønlandsk Børn siden 1.11.2007

2006-2007 HR-konsulent, LSG Sky Chefs A/S

2004-2006 Projektleder, Danmarks Farmaceutiske Universitet

2004 Kompetencepartner, Ninngarut Gruppen

Derudover tidligere personalechef i Grønlands Energiforsynings, selvstændig erhvervsdrivende, personale- og udviklingschef på Hotel Hans Egede og socialkonsulent for Grønlands Hjemmestyre.

FLER STYRKE LINSER

WWW.RSOPTIK.DK

Behovet for flere forskellige styrker kan også imødekommes med kontaktlinser. Hos rsoptik.dk finder vi i hvert enkelt tilfælde frem til den rigtige løsning, som sikrer et optimalt syn i forskellige situationer.

Vi leverer flerstyrke kontaktlinser enten i abonnement eller som kontant køb.

rsoptik.dk | Brillor
Kontaktlinser
Svagsynsøptik

Kongevejen 4, 2791 Dragør - Tlf. 32.53.60.30 - rs@rsoptik.dk
Åbningstider: Hverdage: 10.00-18.00. - Lørdag: 10.00-14.00.

ADCO

Fang sommerens øjeblikke med Canon EOS.

Ligenu får du en fantastisk fotoguide med i købet!

Gælder ved køb af EOS 1000D eller EOS 450D

Fotoguiden "Bedre Billeder" gratis - værdi 249,-

you can

Canon Kampagnen gælder kun hos udvalgte forhandlere t.o.m. 31. august 2009.

www.canon.dk

Forhandlere:

De unge grønlandere er globale verdensborgere. Mobilere og internettet når ud til selv de mindste bygder, og dermed er isolationen brudt.

...I split mellem Grønland og Nørrebro

sker, og Mina Marie på 14 år fra Sisimiut, der bor på elevhjem, drømmer om en tilværelse som dyrlæge. Hun fortæller, at hun forleden stak af fra hjemmet og fik stuearrest som straf. Det betød, at hun ikke måtte komme til mentormoderne de kommende

tirsdage, og det var hun meget ked af.

Edvard, der også er 14 år er lidt mere genert, men fortæller, at han er blevet kåret som bedste spiller på fodboldholdet, at han gerne vil på efterskole i Danmark og håber en dag at blive tømrer.

Han viser stolt sine billeder frem fra hjembyen Uummannaq. Billeder fra fiskeriet på havet, af fjelde og glade ansigter. Et sted han savner, mærker man.

Alle erklærer de mentorprojektet deres store kærlighed. De har savnet et sted at

gå hen. Et sted der har fokus på fremtiden, mener Tina Frausing.

I det hele taget mener hun, at alle forudsætninger er til stede i Grønland for at skabe et godt liv for alle.

»Menneskerne og ressourcerne er der. Og med valgsejren til IA Inuits Ataqtidiit (svarende til danske SF) forleden og selvstyret fra den 21. juni er der skabt nyt håb,« siger hun.

Positive historier

»Vi har fået så meget negativ omtale i gennem lang tid, og det har resulteret i en nærmest fjendtlig holdning til Danmark fra mange grønlanderes side. For Grønland er også positive historier. Det kan vi se på den store tilslutning, der er, hver gang vi sætter noget i gang, og vi kan mærke det på vores mentorer og elever, som er fulde af håb og fremtidsdrømme. Grønlanderne elsker deres land, og vi helst bygge deres fremtid her,« siger Tina Frausing, da vi har sagt farvel til nien, spist grønlandsk sushi på thai-manér i restaurant Charoen Porn ved siden af hotel Hans Egede og har sat kurs mod det gule træhus på havnen.

Tina Frausing savner sine drenge og sin mand, men nyder at være tæt på sin mor, mens hun er her. Hendes mor, som altid har været meget engageret i at hjælpe mennesker omkring sig, har spillet en stor rolle i hendes liv og har måske også medvirket til, at hun har det job hun har i dag.

»Jeg føler, jeg er i det rette job, fordi jeg kan forstå og kender så meget til den grønlandske kultur. Jeg kan hurtigt mærke, hvad der virker, og hvad der er spild af tid. Men jeg bliver rastløs heroppe, og måske specielt fordi min ene søn, Mads, har

et særligt behov for mig,« fortæller Tina Frausing.

Mads er autist. Meget intelligent, men socialt handicappet, og forudsigelig og faste rammer er altafgørende for hans trivsel. Det kombineres dårligt med en mor, der ofte er på farten mellem Danmark og Grønland, og det har Tina Frausing det rigtig svært med.

»Det tog meget hårdt på ham, da han var lille, hvis jeg var væk. Nu kan jeg bedre forklare, men det er stadig en stor udfordring for både ham og mig at få tingene til at glide, når jeg er væk. Det kræver stor opbakning fra min mand – en støtte jeg heldigvis altid har.«

»Men min lederrolle i foreningen har indimellem lidt under min splittelse mellem jobbet og familien og selvfølgelig særligt Mads' situation. For i modsætning til sin bror, Martin, har han ingen venner, og det er kun os, der er helt tæt på, der forstår hans handicap,« fortæller Tina Frausing, som har sikret sig en plads til Mads i et bofællesskab, når han skal læse videre.

»At have et så ensomt barn må i sin yderste konsekvens

svare til den fornemmelse, jeg tænker, et barn må have, hvis det kommer fra et hjem med vold og alkohol. De fortæller ikke om de oplevelser, de har derhjemme, men lukker sig inde i en skal og afskærer sig fra at få venskaber.«

Hjemme venter Nørrebro uden kig til havet og langt til himlen, men med en mangfoldighed, farver og liv, som hun elsker. Der er ikke for pænt, og på trods af skyderierne, der har præget gaderne i den senere tid, kunne Tina Frausing ikke tænke sig at bo andre steder. Heller ikke i Nuuk, selvom beslutningen har været svært at nå frem til.

Svært at vælge fra

»Jeg tror, det er svært for enhver at vælge moderland fra og leve med savnet,« siger hun og fortsætter:

»Nørrebro får ligesom Grønland alt skidt i medierne, men jeg er et tolerant og nysgerrigt menneske, og jeg kan godt lide den åbenhed, der også er her. Den kunne mange lære af, både i resten af Danmark og i Nuuk. Men jeg oplever, at der er noget nyt på vej i Grønland. Blandt andet gennem det store frivillige engagement, der spirer, og de unges lyst til at hjælpe andre på vej,« siger hun og fortæller, at kun 30 meter fra familiens lejlighed på Nørrebro har tre-fire grønlandske mænd deres hjem på trappen til kirken.

»Den ene kender jeg fra barndommen i Nuuk. Han er et omsorgssvigtet barn, og han er trådt i sine forældres spor. Det er sørgeligt, og det er noget af det, der driver mig. Vi skal være med til at skabe mønsterbrydere. Det er det, der er brug for,« lyder hendes sidste ord, for vi tager afsked foran statuen af Hans Egede, som grundlagde Nuuk i 1728, og som hun altid har kunnet kigge på fra sit værelse.

På det lille højedrag oven for kirken står Nuuks grundlægger Hans Egede og skuer ud over byen

Fjeldene rejser sig stejlt langs Nuuks havn, som er byens nerve med aktivitet næsten hele døgnet.

BørsenFakta Om børn

Foreningen Grønlandske Børn blev stiftet 14. januar 1924 og har hjemsted i Charlottenlund. Foreningens formål er at støtte grønlandske børn og unge, som har behov for hjælp. Det gøres gennem udvikling og etablering af væresteder målrettet børn fra ressourcetsvage familier i Grønland og igennem udvikling og implementering af projekter både i og uden for Grønland.